

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN KỸ THUẬT

TRỒNG CÂY ĐÌNH LĂNG THEO HƯỚNG AN TOÀN ÁP DỤNG TIÊU CHUẨN VietGAP

(Kèm theo Quyết định số: /QĐ-SNN ngày tháng 6 năm 2021
của Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Bình Định)

1. Giống: Đình lăng lá nhỏ và đình lăng lá lớn.

2. Kỹ thuật chọn giống và nhân giống

2.1. Kỹ thuật chọn giống

- *Tiêu chuẩn cây giống:* Cây được chọn lấy cành/hom làm giống phải đạt ít nhất 2 năm tuổi trở lên. Cây sinh trưởng, phát triển khoẻ mạnh, không sâu bệnh. Khi cắt cành/hom làm giống cần để lại 2-3 cành trên cây.

- *Cách chọn hom làm giống:* Chọn hom phải thẳng, không cong queo, hom có đường kính từ 1,0 - 1,5 cm, vị trí không quá gần ngọn tránh mất nước làm hom bị héo.

- *Cắt hom giống:* Thời điểm cắt: trong thời gian từ tháng 2 đến tháng 3 hoặc từ tháng 7 đến tháng 8.

Cách cắt hom: Dùng dao sắc để cắt vát chéo 2 đầu hom thành những đoạn dài 20-25cm (đối với hom giâm trong vườn ươm), dài 15-20cm (trồng thẳng).

2.2. Nhân giống

- *Xử lý hom giống:* Ngâm cả hom giống vào thuốc Validacin 5L (pha 100 ml thuốc trong 20 lít nước) trong 10-15 phút, sau đó vớt ra nhúng phần gốc vào thuốc kích thích ra rễ Atonik 1.8 SL (pha 10 ml thuốc trong 20 lít nước).

- *Giâm hom trong bầu:* Dùng bầu túi nilon, kích thước 15x8cm. Thành phần giá thể trong bầu bao gồm: 70-75% đất thịt xốp với 20-25% phân chuồng hoai mục và 2% phân lân super. Cắm hom đã được xử lý vào giữa bầu, độ sâu 2/3 bầu, sau đó xếp bầu dưới giàn có mái che, tưới giữ ẩm hàng ngày.

- *Chăm sóc cây giống:* Thời gian đầu tưới nước đủ ẩm hàng ngày cho cây.

+ Khi cây đã ra rễ và mọc ổn định thì có thể 2-3 ngày tưới 1 lần, lượng nước tưới cần đủ ẩm.

+ Làm cỏ, phá váng định kỳ 07-10 ngày/lần.

+ Sau 30-40 ngày (khi cây có 3 cặp lá trở lên), nếu thấy cây cần cỗi cần tưới thúc bằng phân đạm pha loãng (nồng độ 0,7-1%) để cây con sinh trưởng tốt.

+ Sau 50-60 ngày, hom đạt chiều cao 10-15cm, có 3-4 cặp lá trở lên và rễ dài 5-7cm có thể đem đi trồng.

- + Trước khi trồng 15 ngày nên đảo bầu và hạn chế tưới nước.

3. Thời vụ

Thời điểm trồng: có hai vụ trồng định lã trong năm:

- Vụ Xuân: Giâm hom vào tháng 2-3, trồng vào tháng 4-5.
- Vụ Thu: Giâm hom vào tháng 7-8, trồng vào tháng 9-10.

4. Đất trồng và kỹ thuật làm đất

4.1. Chọn đất

- Chọn vùng đất cát pha hoặc thịt nhẹ.
- Định lã thích hợp với vùng đất nhiều mùn, tơi xốp, tầng canh tác sâu.
- Chọn vùng đất thoát nước tốt, không bị úng ngập.

4.2. Kỹ thuật làm đất

- *Làm đất*: Đất được cày sâu, bừa kỹ, nhặt sạch cỏ dại. Rắc vôi bột để cải thiện độ pH của đất và diệt nấm bệnh khi cần thiết. Phơi ải khoảng 20-30 ngày trước khi trồng.

- *Lên luống*: Lên luống cao 30-35cm, mặt luống rộng 1m, độ rộng rãnh 30-40cm.

- *Chuẩn bị hốc trồng*:

+ Bỏ hốc thành hai hàng lệch nhau, hàng cách hàng 50cm, cây cách cây 50cm, cách mép luống 15-20cm.

+ Cho phân bón lót xuống hốc, trộn đều với đất, lấp đất mỏng 3 – 5 cm trước khi trồng.

5. Mật độ và kỹ thuật trồng

- Mật độ: Mật độ trồng 26.000 cây/ha.

- Cách trồng: Đặt cây giống nhẹ nhàng vào hốc đã chuẩn bị từ trước. Ấn chặt đất xung quanh rồi vun đất tạo vòng ở gốc cây. Trồng xong, phủ rơm rạ hoặc lá cây khô lên mặt luống để giữ độ ẩm và tạo mùn cho đất tơi xốp. Sau đó, tưới nước giữ ẩm thường xuyên.

6. Kỹ thuật chăm sóc

- *Dặm cây*: Giai đoạn cây mới trồng, trong 6 tháng sau khi trồng, cần kiểm tra thường xuyên để loại bỏ các cây không đạt yêu cầu (chết, chậm sinh trưởng, phát triển), tiến hành dặm cây bổ sung đúng mật độ, khoảng cách. Xới xáo, vun gốc: Kết hợp làm cỏ, vun xới gốc, phá văng trong mỗi đợt bón thúc định kỳ (2 lần/năm). Phủ rơm rạ xung quanh gốc cây để hạn chế cỏ mọc và tăng độ mùn cho đất.

- *Tưới nước*: Trong thời gian đầu khi mới trồng, phải duy trì tưới nước hàng ngày. Về sau chế độ tưới nước tùy thuộc vào tình hình sinh trưởng, cần duy trì độ ẩm thường xuyên cho diện tích đất xung quanh gốc. Luôn đảm bảo thoát nước tốt.

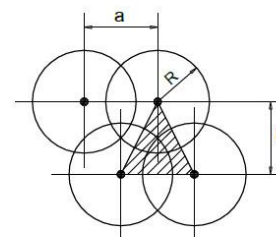
- Lắp đặt hệ thống tưới: sau khi phay đất, tiến hành lắp đặt hệ thống tưới nước bằng béc phun mưa theo hình dưới đây:

+ Sơ đồ bố trí các vòi phun được thiết kế theo hình tam giác (lắp so le dạng nanh sấu)

+ Khoảng cách giữa các hàng béc là 4 m;

+ Khoảng cách giữa các béc phun trong hàng là 4

m.

a) Sơ đồ bố trí kiểu tam giác

- *Tỉa cành*: Từ năm thứ 2 trở đi, tiến hành tỉa bớt cành và lá, bắt đầu khi cây đạt 12 tháng thu cành lá đợt 1, cứ như vậy 06 tháng tiến hành thu một lần, mỗi gốc chỉ để lại 2-3 cành to, tận dụng những cành tỉa để làm hom giâm cho các vụ tiếp theo. Kết hợp với việc làm cỏ, bón thúc, vun đất phủ kín phân bón ở cây có thể phát triển tốt.

7. Phân bón

7.1. Năm thứ nhất: Chuẩn bị phân bón cho 01 ha:

- Phân hữu cơ vi sinh (HCVS): 18 - 20 tấn/ha;

- Vôi bột: 500 kg

* *Bón lót*:

+ Bón toàn bộ vôi bột, 50% lượng phân hữu cơ vi sinh (500kg vôi bột/ha và 9 - 10 tấn HCVS/ha) đã chuẩn bị ở trên (Khoảng 0,3 - 0,4 kg phân HCVS/cây)

+ Thời điểm bón: Bón lót hỗn hợp phân trên trước khi trồng 5-7 ngày;

+ Kỹ thuật bón: Cho phân hữu cơ vi sinh lên trên sau đó đảo đều phân với đất, chú ý cho phân nằm trọn trong hốc. Phủ đất lên với độ dày khoảng 3-5cm.

* *Bón thúc*: Bón toàn bộ 9 - 10 tấn phân hữu cơ vi sinh còn lại.

Thời điểm bón:

+ Đối với cây trồng vụ Xuân: Bón thúc vào tháng 8 - 9 (sau khi trồng 5-6 tháng).

+ Đối với cây trồng vụ Thu: Bón thúc vào tháng 10 - 11 (sau khi trồng 3-4 tháng).

Cách bón: Bón cách gốc 5-10cm, tránh tiếp xúc trực tiếp. Sau khi bón vun đất phủ kín phân bón (kết hợp với làm cỏ, vun xới gốc, phá váng).

7.2. Năm thứ hai và năm thứ ba: Chuẩn bị phân bón cho 01 ha/năm:

Phân hữu cơ vi sinh: 36 - 37 tấn/ha/năm

* *Liều lượng và thời điểm bón*: Định lăng trồng vụ Xuân hay vụ Thu đều bón thúc 2 lần trong năm vào các thời điểm và liều lượng như sau:

- Lần 1: Bón vào tháng 3 - 4, bón lượng bón tương đương cho mỗi hốc cây khoảng 0,7 kg/cây phân HCVS.

- Lần 2: Bón vào tháng 8 - 9, bón lượng bón tương đương cho mỗi hốc cây khoảng 0,7 kg/cây phân HCVS.

* *Cách bón*: Bón cách gốc 5 – 10cm, tránh tiếp xúc trực tiếp vào lá, sau khi bón vun đất, phủ kín phân bón (kết hợp với làm cỏ vun xới, phá váng).

8. Phòng trừ sâu bệnh

Định lăng là cây ít bị sâu bệnh hại nhưng thường gặp một số loại sâu bệnh hại chính sau:

- Sâu xám: Chú ý phòng trừ sâu xám kịp thời tránh ảnh hưởng đến sinh trưởng, phát triển của cây. Có thể dùng thuốc hoặc bắt bằng tay vào sáng sớm. Sử dụng một số loại thuốc phòng trừ sâu xám: có nguồn gốc thảo mộc. Cách làm bả chua ngọt: Trộn hỗn hợp gồm 4 phần đường + 4 phần dấm + 1 phần rượu + 1 phần nước. Cho vào trong bình đậy kín sau 3 - 4 ngày thì thêm vào 1% thuốc trừ sâu. Quấn giẻ hay bùi nhùi rom rạ vào đầu gậy nhúng vào bả cắm trên bờ ruộng. Bướm trưởng thành sẽ bay vào ăn bả chua ngọt và bị chết. Cứ 2 - 3 ngày nhúng bả lại 1 lần.

- Tuyến trùng, kiến, mối: Phòng trừ bằng cách: xử lý đất phòng tuyến trùng, kiến, mối bằng cách rắc vôi bột vào đất hoặc thuốc xử lý đất dạng hạt Vinetox 5GR (1 kg/sào).

- Bệnh thối rễ, bệnh nấm mốc, đốm đen lá: Phòng trừ bằng cách sử dụng một số chế phẩm có nguồn gốc sinh học như Trichoderma.

9. Thu hoạch

Sau khi cây đã đủ ít nhất 3 năm tuổi, thu hoạch vào mùa Thu, khoảng từ tháng 8 đến tháng 10, lúc này cây bắt đầu tạm ngừng sinh trưởng và đang tích lũy vật chất nên hoạt chất trong rễ là nhiều nhất. Thu hoạch vào ngày nắng ráo.

Cách tiến hành:

- Chặt cành cách gốc 20cm trước khi đào, hoặc để nguyên trước khi đào sau đó chặt bỏ phần trên mặt đất.

- Đào 2 rãnh 2 bên hàng Định lăng định thu, rãnh sâu khoảng 30-40cm, rộng 20cm, sau đó dùng móc, xà beng bới nhẹ nhàng tránh làm xây xát, đứt rễ cây.

Rễ của luống nào để lên mặt của luống đó và để cùng chiều để bóc xé.

- Thu rễ, rũ bớt đất, cho vào trong đồ đựng, vận chuyển đến nơi sơ chế, bảo quản.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Theo Quyết định số: 1129/QĐ-SNN ngày 31 tháng 12 năm 2019 của Sở Nông nghiệp và PTNT Bình Định
- Theo Quyết định số: 141/QĐ-SNN ngày 08 tháng 2 năm 2018 của Sở Nông nghiệp và PTNT Bình Định;